

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
PHILIP SCIBERRAS**

Seduta tal-15 ta' Dicembru, 2004

Citazzjoni Numru. 343/1981/1

Alfred Calleja u Joseph Camilleri bhala diretturi u in rappresentanza tas-socjeta` 'Mediterranean Insurance Brokers Limited'; u b' Nota tas-17 ta' Marzu 1983 Martin Gauci assuma l-atti tal-kawza minflok Alfred Calleja in rappresentanza tas-socjeta` attrici

Vs

Carmelo Ellul Sullivan ghan-nom u in rappresentanza tas-socjeta` 'Sullivan Shipping Agencies Ltd.' u dina bhala agent tal-vapur ANATOLIA u lil Godwin Abela ghan-nom u in rappresentanza tas-socjeta` 'Cargo Handling Company Limited'; u b' Nota tal-5 ta' Gunju 1984 Lawrence Ellul Sullivan assuma l-atti tal-kawza minflok Carmelo Ellul Sullivan ghan-nom u in rappresentanza tas-socjeta` Sullivan Shipping Agencies Ltd; u b' Nota tat-18 ta' Settembru 1998 John E. Sullivan assuma l-atti tal-kawza minflok Lawrence Ellul Sullivan u dan ghan-nom u in

**rappresentanza ta' l-istess societa` konvenuta
Sullivan Shipping Agencies Ltd.**

II-Qorti;

Rat l-Att tac-Citazzjoni pprezentat fl-10 ta' April 1981 li bih l-atturi *nomine* premessi d-dikjarazzjonijiet necessarji u moghtija l-provvedimenti opportuni;

Premess illi d-Direttur tat-Trade importa skond *il-bill of lading* anness ma' l-att tac-citazzjoni (Dok. A) wiehed u sebghin elf u erba' mitt (71,400) xkora zokkor raffinat mid-Danimarka fuq il-vapur ANATOLIA, li hu l-agent tieghu l-konvenut Carmelo Ellul Sullivan *nomine*;

Premess illi minn din il-kwantita` gew konsenjati wiehed u sebghin elf, mijà tnejn u tletin (71,132) xkora, jigifieri mitejn, tmienja u sittin (268) nieqsa (Dok. B);

Premess illi minn dawk konsenjati kien hemm elfejn disa' mijà u sitta u sebghin (2976) xkejjer imqattghin u kontaminati (Dok. C) li rrizulta f' nuqqas ta' erbghin elf, sebgha u sittin (40,067) kilo zokkor, u hamsa u erbghin elf tmien mijà u sitta u disghin (45,896) kilo zokkor ohra kontaminati u gew kkundannati mid-Dipartiment tas-Sanita` u distrutti kif jirrizulta mid-Dokument D anness ma' l-att tac-citazzjoni;

Premess illi d-Direttur tat-Trade sofra danni ohra li jirrizultaw aktar fid-dettal waqt it-trattazzjoni tal-kawza, u liema danni gew stmati ekwivalenti ghal sbatax-il elf, sitt mijà tlieta u sittin (17,663) kilo;

Premess illi ghalhekk komplexivament id-Direttur tat-Trade soffra danni ta' mijà u sbatax-il elf u sitta u ghoxrin (117,026) kilo;

Premess illi s-societa` attrici, bhala assikuratrici, hallset l-istess Direttur tat-Trade, is-somma ta' ghoxrin elf, mijà u sitta u erbghin lira u hmistax-il centezmu (Lm20146.15)

Kopja Informali ta' Sentenza

bhala kumpens ghal dawn in-nuqqasijiet u danni indikati fuq u ghalhekk giet surrogata fid-drittijiet kollha tagħha;

Premess illi l-konvenuti *nomine*, jew min minnhom, huma responsabbi għan-nuqqasijiet u danni fuq indikati u naqsu li jhallsu nonostante li gew interpellati;

Talbu għalhekk l-atturi *nomine* lil din l-Onorabbi Qorti sabiex:-

1. Għar-ragunijiet fuq premessi tiddikjara lill-konvenuti *nomine*, jew min minnhom, responsabbi għan-nuqqasijiet u danni fuq indikati;
2. Tikkundanna lill-konvenuti *nomine* jew min minnhom jhallsu lill-atturi *nomine* s-somma ta' ghoxrin elf, mijha u sitta u erbghin lira u hmistax-il centezmu (Lm20146.15), bl-interessi tas-sitta fil-mija mid-data tal-pagament, in rifuzjoni tal-pagament magħmula mill-atturi *nomine* fċċirkostanzi u minhabba l-obbligi tagħhom hawn fuq premessi;

Bl-ispejjez kontra l-konvenuti *nomine*;

Rat id-dikjarazzjoni guramentata ta' l-istess atturi *nomine*, il-lista tax-xhieda minnhom indikati u l-elenku tad-dokumenti esebiti ma' l-att tac-citazzjoni;

Rat in-Nota ta' l-Eccezzjonijiet tal-konvenut Godwin Abela *nomine* pprezentata fis-6 ta' Mejju 1981, li permezz tagħha huwa eccepixxa:-

1. Illi t-talbiet attrici huma infondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jigu michuda bl-ispejjez peress illi s-socjeta` eccipjenti kkonsenjat il-merkanzija *de quo* fl-ammont u fl-istat li hija rcevita;
2. Salv eccezzjonijiet ohra;

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat id-dikjarazzjoni guramentata ta' l-istess konvenut *nomine* u l-lista tax-xhieda minnu indikati flimkien ma' l-elenku tad-dokumenti esebiti;

Rat in-Nota ta' l-Eccezzjonijiet tal-konvenut Carmelo Ellul Sullivan *nomine* pprezentata fit-12 ta' Mejju 1981, li permezz tagħha huwa eccepixxa:-

1. Preliminarjament ic-citazzjoni trid tigi korretta peress illi l-eccipjent gie mharrek hazin fis-sens li jithassru l-kliem "u dina bhala agent tal-vapur Anatolia" u jigu sostitwiti bilkliem wara Sullivan Shipping Agencies Ltd "in rappresentanza tas-socjeta` ..., proprietarja tal-vapur Anatolia, u in rappresentanza ta' l-istess";
2. Subordinatament u minghajr pregudizzju ghall-ewwel eccezzjoni, fil-meritu hu ma jaf xejn dwar il-hsara indikata u kwindi jirrizerva d-dritt li jissolleva kull eccezzjoni wara li l-attur ikun ipproduca l-provi tieghu;

Rat id-dikjarazzjoni guramentata ta' l-istess konvenut Carmelo Ellul Sullivan *nomine* u l-lista tax-xhieda minnu indikati;

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet ulterjuri ta' Carmelo Ellul Sullivan *nomine* pprezentata fil-25 ta' Gunju 1982 u li permezz tagħha eccepixxa:-

1. Illi dina l-Qorti ma għandhiex gurisdizzjoni tittratta u tiddeciedi dan il-kaz a terminu tal-klawsola fic-Charter Party li tipprovdi espressament "*Any dispute that may arise under this Charter to be settled by arbitration, each party appointing an arbitrator, and, should they be unable to agree, the decision of an umpire selected by them to be final. The Arbitrators and Umpire are all to be commercial men and resident in London, and the Arbitration to take place there*";
2. Salv eccezzjonijiet;

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet ulterjuri tas-socjeta` Sullivan Shipping Agencies Ltd pprezentata fil-5 ta' Gunju 1984 u li permezz tagħha eccepit:-

1. Illi l-atturi bhala rappresentanti tas-socjeta` Mediterranean Insurance Brokers Limited m' għandhomx *locus standi in judicio* peress illi l-istess kumpanija minnhom rappresentata mhijiex il-kumpanija assikuratrici, imma brokers ta' assikurazzjoni;

Salvi eccezzjonijiet ohra;

Rat id-dikjarazzjoni guramentata ta' Lawrence Ellul Sullivan in rappresentanza ta' l-istess socjeta` konvenuta Sullivan Shipping Agencies Ltd;

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet ulterjuri ta' Godwin Abela *nomine* pprezentata fid-19 ta' Frar 1985 u li biha huwa eccepixxa:-

1. Illi bla pregudizzju ghall-eccezzjonijiet gia sollevati, it-talbiet attrici huma infondati fil-fatt u fid-dritt stante li l-konvenuti *nomine* ma għandhom ebda relazzjoni guridika kwalunkwe ma' l-attur;
2. Salvi eccezzjonijiet ohra;

Rat id-dikjarazzjoni guramentata ta' l-istess konvenut Godwin Abela *nomine*;

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet ulterjuri tas-socjeta` konvenuta Sullivan Shipping Agencies Ltd ipprezentata fit-18 ta' Settembru 1998 u li permezz tagħha hija eccepit:-

1. Illi mingħajr pregudizzju ghall-eccezzjonijiet ga` pprezentati mill-eccipjenti, teccepixxi ulterjorment li *de proprio* ma għandha l-ebda relazzjoni guridika ma' l-attur *nomine* u dan peress li m' għadhiex l-agenti f' Malta tal-vapur ANATOLIA, liema vapur ilu mill-1984 li sar

Kopja Informali ta' Sentenza

proprjeta` ta' armaturi godda, u l-isem u r-registrazzjoni tieghu nbiddlu, u lanqas għadha l-agenti f' Malta ta' l-armaturi ta' l-imsemmi vapur ANATOLIA għalhekk l-ecċipjenti għandha tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju u ma għandhiex tbat spejjeż;

2. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri permessi mil-ligi;

Rat l-Affidavits ipprezentati u t-traskrizzjonijiet tax-xhieda mogħtija;

Rat it-traskrizzjoni tat-trattazzjoni dwar l-eccezzjoni ulterjuri mogħtija mis-socjeta` konvenuta Sullivan Shipping Agencies Ltd fit-18 ta' Settembru 1998;

Rat il-verbali kollha senjatament dak tas-27 ta' Jannar 2003 meta l-kawza thalliet għas-sentenza limitatament fuq il-punt sollevat mill-konvenut John E. Sullivan *nomine* fl-eccezzjoni ulterjuri tieghu (18 ta' Settembru 1998) tan-nuqqas tar-relazzjoni guridika ma' l-atturi *nomine*;

Rat l-atti kollha tal-process;

Ikkonsidrat:

Il-gudizzju li ser isegwi hu limitat ghall-ezami u konsiderazzjoni ta' l-eccezzjoni ulterjuri (fol. 152) sollevata mis-socjeta` Sullivan Shipping Agencies Limited, kif rappreżentata, u li permezz tagħha qed tikkontendi li hi ma għandha ebda relazzjoni guridika ma' l-atturi *nomine* billi ma għadhiex agenti f' Malta tal-vapur ANATOLIA u lanqas agenti ta' l-armaturi tieghu;

Fl-ispjega mogħtija minn John E. Sullivan, direttur ta' l-imsemmija socjeta` konvenuta, dan jghid li s-socjeta`

minnu rappresentata kienet giet inkarigata bhala “agents at discharging” tal-vapur precitat, li wasal Malta fit-12 ta’ April 1980 b’ taghbija ta’ xkejjer kontenenti partita “Danish White Crystal Sugar” destinati lid-Dipartiment tal-Kummerc. Ara polza tal-kariku a fol. 5 tal-process; Listess xhud jissokta jsostni fl-Affidavit tieghu (fol. 156) illi dan l-inkarigu jinsab ahjar precizat fil-ftehim tac-Charter Party (fol. 41) bejn Inter Power Shipping ghan-nom tal-vapur u s-socjeta` C. Czarnikow Ltd ta’ Londra, qua ‘charterers’. In effetti dan id-dokument jindika *in calce* lis-socjeta` konvenuta bhala “Agents at Discharging”; Jinghad ukoll minn dan ix-xhud illi s-socjeta` rappresentata minnu ma kienetx agent regolari ta’ l-armaturi izda giet hekk nominata ghal dak il-vjagg partikolari biss. Biex isostni, imbagħad, id-dikjarazzjoni li nbiddlu l-armaturi tal-vapur u l-isem ta’ l-listess vapur esebixxa estratt mil-Lloyds List dwar ir-registrazzjoni tal-vapur għas-snin 1986 - 87 (fol. 172); Fuq il-bazi ta’ dawn id-dikjarazzjonijiet is-socjeta` konvenuta ssottomettiet li ma kellha l-ebda relazzjoni guridika ma’ l-atturi *nomine*. Il-Qorti tifhem li b’ din is-sottomissjoni s-socjeta` konvenuta riedet tfisser illi hi kellha biss awtorita` limitata u gjaladarba l-mandat tagħha ntemm u nbiddlu wkoll l-armaturi tal-vapur, ergo, u b’ konsegwenza, spiccat kull relazzjoni ma’ l-atturi *nomine* u għandha għalhekk tigi estromessa mill-proceduri;

Din il-Qorti certament, in vista tas-suesposta pretensjoni, tirrikonoxxi li l-materja taht konsiderazzjoni mhix nieqsa minn certa diffikolta fir-rizoluzzjoni tagħha. Tittanta, pero`, tipprovvdik dik l-interpretazzjoni li, fid-dehen tagħha, u b’ espressjoni ta’ l-oghla bon sens, jidhrilha li għandha tigi applikata u adottata fil-limiti ragonevoli dettati mill-principji li jghoddu u kif amplifikati u kummentati mill-gurisprudenza;

In linea ta’ principju generali riferibilment għar-regoli enuncjati fil-ligi dwar l-istitut tal-mandat, malli jinholoq kuntratt bhal dan jitwielek bejn il-mandant u l-mandatarju certi drittijiet u dmirrijiet. Hekk il-mandatarju hu, ex-Artikolu 1873 tal-Kodici Civili, obbligat jesegwixxi l-mandat, u l-ligi,

fl-istess dispost, tikkontempla l-konsegwenza jekk il-mandatarju jonqos minn dan l-obbligu tieghu bil-kliem "fil-kaz ta' nuqqas ta' esekuzzjoni jwiegeb għad-danni u mghaxijiet". Naturalment, skond ic-cirkostanzi, jitwieldu wkoll mill-istess kuntratt ta' mandat relazzjonijiet ma' terzi. Fil-kaz in ispecje, *qua "discharging agent"*, is-socjeta` konvenuta, oltre l-funzjonijiet soliti konnessi ma' l-operazzjoni ta' l-iskarikazzjoni tal-merkanzija, kellha tassikura li din l-istess merkanzija tħaddi f' idejn ir-ricevitur u fl-istess stat u kundizzjoni kif manifestat mill-polza tal-kariku;

L-univocita` tal-provi tiddemostra f' dan il-kaz illi s-socjeta` konvenuta accettat l-inkarigu lilha hekk affidat u fil-fatt assumiet li tespleta l-process ta' l-iskarikazzjoni tal-merce. Mill-ebda prova fl-inkartament tal-proceduri gie qatt kontestat tali mandat jew obbligu assunt da parte tas-socjeta` konvenuta. Kien għalhekk mistenni illi s-socjeta` konvenuta tadempixxi doverosament dan l-istess mandat fil-kors kollu tal-process ta' l-iskarikar;

Dan precizat, huwa ben akkolt illi l-mandat ezegwit fil-limiti tieghu jikkreja rapport unikament bejn il-mandant u t-terzi. *"La regola che il mandatario il quale nella contrattazione rispetta i confini del suo mandato obbliga il mandante e non s' impegni personalmente, ha luogo quando egli contrae l' obbligazione nella sua qualità di mandatario"* (**Kollez. Vol. XXII P I p 93**). Ir-raguni hi pjuttost ovja. L-agent jippromwovi l-interessi tal-mandanti tieghu. Interessi dawn li jgorru magħhom anke doveri. A propositu, fil-kaz in disamina, l-iskarikazzjoni minn abbord tal-merkanzija u l-konsenja lid-destinatarju tagħha. Terminat il-kompiment ta' din l-operazzjoni dan ma jgħix għaldaqshekk illi l-mandatarju ossija l-agent tal-vapur, anke jekk "*discharging agent*" johrog mix-xena, una volta tkun accertata pretiza tat-terz ricevitur kollegata ma' l-istat, jew nuqqas, tal-merkanzija hekk skarikata. Effettivament, din il-Qorti mhix impressjonata mill-affermazzjoni tas-socjeta` konvenuta illi hi kienet agenti għal darba wahda u bhala "*discharging agent*" ghall-iskop

ta' dak il-vjagg biss. Dan ghal motiv illi, kif jirrizulta, il-pretensjonijiet attrici huma naxxenti minn dik l-istess operazzjoni li s-socjeta` konvenuta giet affidata in virtu tal-mandat konferit;

Kif rikonoxxut, "hemm diversi kwalitajiet ta' agenziji marittimi u n-natura guridika taghhom tvarja skond il-funzjonijiet li jizvolgu u tista' wkoll tvarja minn kaz ghal kaz" (**Vivian J. Bianchi nomine -vs- Edward Sullivan et nomine**, Qorti tal-Kummerc, per Imhallef George Schembri, 8 ta' Mejju 1979). Gja f' sentenza anterjuri għal din, l-Onor. Imhallef Tancred Gouder kien iddisenja u ddistingwa tliet xorta ta' rakkmandatarji, ossija "1. is-semplici konsenjatarji, jew agenti tal-vapur, li jigu magħzulin kull darba li l-bastiment imur fil-post fejn joqghod il-konsenjatarju, fejn ma jkunx hemm rakkmandatarju stabili; u l-fakoltajiet tagħhom huma limitati ghall-operazzjonijiet relattivi ghall-karikament u skarikament ta' bastiment wiehed determinat, f' post wiehed; 2. ir-rakkmandatarji, li huma dawk li jirrappresentaw lill-armaturi b' mandat generali, għal dak li jirrigwarda l-ezekuzzjoni ekonomika u kummercjali tal-kuntratt tat-trasport, li jestendi ruhu ghall-operazzjonijiet kollha kemm huma relattivi ghall-bastimenti kollha ta' l-armaturi; 3. ir-rappresentanti jew agenti tas-socjetajiet ta' navigazzjoni, li huma instituri veri u proprji, ghax jittrattaw u jikkonkludu abitwalment l-affarijiet kollha tas-socjeta` li jirrappresentaw fil-post fejn joqghodu, u f' dak il-post huma preposti ghall-kummerc kollu li fl-istess post jigi ezercitat mis-socjeta` mandanti" (**Kollez. Vol. XXXIX P III p 821**);

Issa parti l-fatt li x-xorta ta' agenziji marittimi kompliet fiz-zmenijiet tal-lum testendi ruhha sew, il-premess iwassal għal din il-konsiderazzjoni. Dejjem fuq l-insenjament ta' l-imsemmi Imhallef Tancred Gouder, "ir-rappresentant lokali ta' l-armatur esteru, imbagħad, avvolja kien semplicement konsenjatarju tal-bastiment għal dik id-darba biss (sottolinear ta' din il-Qorti) li l-bastiment kien Malta, u hekk kien mandatarju okkazjonali

bil-fakoltajiet tieghu limitati ghall-operazzjonijiet attinenti u konsegwenti ghall-fatt tal-karikazzjoni u ta' l-iskarikazzjoni ta' bastiment determinat, għandu r-rapprezzanza attiva u passiva ta' l-armatur għal dawk l-operazzjonijiet specifici, u kwindi hu persuna legittima biex jirrappreżenta lill-armatur f' azzjoni għad-danni pretizi minn ezekuzzjoni hazina ta' obbligazzjoni assunta għat-trasport ta' merkanzija u għad-danni konsegwenzjali" (**Kollez. Vol. XLIII P III p 856; "David Curmi nomine -vs- Frederick Frendo nomine"**, Appell Kummercjali, 31 ta' Ottubru 1994);

Konsegwentement, ir-rakkomandatarju "jista' jigi citat għan-nom ta' l-armaturi, basta jkunu attijiet li ma jeccedux il-generu ta' affari li r-rakkomandatarju hu nkarikat minnhom." Bhala persuni nkarikati bil-konsenja tal-merkanzija "huma persuni legittimi biex jirrispondu għal domanda dwar nuqqas ta' konsenja tal-merkanzija." (**Kollez. Vol. XL P III p 619**);

Precizati s-suesposti principji ta' dritt in materja merkantili, jirrizulta f' dan il-kaz illi s-socjeta` konvenuta giet imharrka fil-kwalita tagħha ta' agenti ta' l-armatur biex twiegeb għad-danni pretizi mis-socjeta` attrici minhabba nuqqasijiet u/jew hsarat fil-merkanzija skarikata u ricevuta. In linea ta' principju l-estensjoni tar-responsabilita` ta' l-agent versu r-ricevitur fil-post ta' l-izbark tal-merkanzija hi dik pattwita fil-post ta' karikazzjoni. Ara "**Neg. Joseph Arrigo -vs- Neg. William J. Smith nomine**". Appell Kummercjali, 15 ta' Marzu 1875 (**Kollez. Vol. VII P I p 366**). F' dan il-kaz din ir-responsabilita` toħrog, kif għajnej espress, mic-Charter Party Agreement u mill-ezekuzzjoni nnifisha ta' l-inkariku;

Sa hawn allura l-principji suddetti, hekk ben assodati, m' għandhomx joffru diskordanza. B' danakollu, issa s-socjeta` konvenuta qed tikkontesta, bl-eccezzjoni ulterjuri tagħha, il-fatt illi gjaladarba fil-mori tal-gudizzu hi ma għadhiex agenti ta' l-armaturi dan igib li r-relazzjoni guridika li inizzjalment kienet twieldet mas-socjeta` attrici ma għadhiex aktar tenibbli u għaldaqstant tipprendi li

ghandha tinhareg il-barra mill-proceduri intentati fil-konfront tagħha fil-veste specifikata;

Din il-Qorti hasbet fit-tul fuq din il-proposizzjoni u ssib li ma tistax taqbel magħha. Fir-rigward din il-Qorti tagħmel dawn ir-riflessjonijiet:-

(1) Una volta jinsab stabbilit li s-socjeta` konvenuta kienet “*discharging agent*” u gjaladarba ukoll l-azzjoni proposta għandha konnessjoni diretta mar-rizultanzi dannuzi riskontrati fil-merkanzija fil-mument tal-konsenja, *ex post facto* l-izbark tagħha, dan kollu ghall-Qorti jikkostitwixxi fil-konfront tas-socjeta` konvenuta f' dik il-veste fonti legali ta' rapprezentanza processwali attiva;

(2) Rapprezentanza din li ma tispicċax semplicement ghax ikun kompjut il-mandat, jew dan ikun rizolut jew revokat, jew għar-raguni sostenuta mis-socjeta` konvenuta li ma għadhiex l-agent jew ghax il-vapur bidel ismu u tbiddlu wkoll l-armaturi. Ir-relazzjoni guridika, li issa qed tigi attakkata bhala li ma għadhiex tezisti in virtu ta' dik l-istess raguni sottomessa, twieldet mill-fatt tad-danni riskontrati *a tempo debito* fil-merkanzija trasportata b' dak il-vapur f' dak il-mument fokali, u minnu skarikata. Kif ampjament manifest, l-inkariku għal dan l-izbark gie assunt mis-socjeta` konvenuta u l-arrangamenti li hi kellha mal-principali tagħha huma għal kollox irrilevanti ghall-fini tad-determinazzjoni tar-responsabilita` ghall-hsarat riskontrati li għalihom kellu jwiegeb min kien accetta l-inkarigu fil-konfront ta' l-importatur. Kull rapport bejn is-socjeta` konvenuta u l-vapur jew l-armaturi tieghu huma certament ghall-importatur u/jew l-assikurazzjoni tieghu res *inter alios acta*. Dak li jghodd hu r-rapport bejn il-garr u skariku tal-merce u l-kondizzjoni tagħha;

(3) Ghall-iskop procedurali, imbagħad, hu għalhekk indifferenti jekk fil-kaz partikolari kienx hemm mutament ta' l-armaturi jew ta' l-isem tal-vapur. Dik tibqa' materja li ma tinterressax din il-kawza kif proposta u, *in pessima ipotesi*, tikkoncerha biss, jekk ikun il-kaz, lis-socjeta` attrici li tkun trid taffronta l-problema ta' l-esegwibilita` jekk din

tinsorgi. Certament, pero`, ma twassalx biex tippenalizza r-relazzjoni guridika, sostantiva u procedurali, li gja twieldet u li għandha per konsegwenza tkompli tissussisti sa l-ezitu finali;

(4) Ikun antiguridiku u għal kollox kuntrarju ghall-principji ta' gudizzju u ta' l-interessi tal-kummerc marittimu jekk jigi ammess illi sitwazzjoni bhal dik hawn kontemplata għandha tinnewtralizza r-relazzjoni guridika għajnejha, u d-drittijiet, anke procedurali, akkwiziti mit-terzi. Tali koncessjoni, jekk accettata, tagħmilha facili għal kull rakkommandatarju jew agent biex isostni dak sottomess mis-socjeta` konvenuta u b' hekk jeludi d-drittijiet tat-terzi li magħhom hu jew il-principal tieghu kkonkordaw. Dan apparti wkoll kwestjonijiet ta' spejjeż estravaganti kemm gudizzjarji kif ukoll ta' ricerki biex it-terz joqghod ifitħtex lill-attwali armaturi, bit-tahbit u hela ta' energija li tali ricerka tikkomporta, u li fuq kollox għandha tkun evitata u skoraggita;

(5) Ghalkemm mhux għal kollox simili ghall-fatteżzi hawn kontemplati, il-Qorti tal-Kummerc, presjeduta mill-kompjant Imħallef George Schembri, kellha għajnejha okkazjoni tosseva illi “r-rapprezzanza gudizzjarja ma spiccatx bil-fatt biss li l-armaturi ilhom zmien ma jikkomunikaw mas-socjeta` konvenuta”. Konsegwentement dik il-Qorti ghaddiet biex tirrespingi l-eccezzjoni ulterjuri sollevata fiss-sens illi gjaladarba z-zmien li għalihi kellu jissokta l-mandat ghalaq hi ma setghetx tkompli tirrapprezzenta lill-vapur indefinittivament. Intqal minn dik il-Qorti illi gjaladarba l-agent kien inkarikat mill-konsenja tal-merkanzija, u dan skond il-mandat specjali lilu moghti, hu kien tenut jagħti spiegazzjoni dwar merkanzija nieqsa u merkanzija difettuza li tasal f' dak il-vjagg partikoalri. “B’ dan il-mod l-agent għandu mplicitament ir-rapprezzanza gudizzjarja ta’ l-armaturi tal-bastiment f’ kawzi li jirrigwardaw nuqqas ta’ konsenji ta’ merkanzija jew hsarat fiha, peress li dawn l-materji jitwieldu mill-kuntratt tat-trasport tal-merkanzija nvoluta f' dak il-vjagg partikolari” (sottolinear ta’ din il-Qorti). Din is-silta, kompriz kull osservazzjoni ohra pertinenti f’ dan is-subparagrafu, huma estratti mis-

Kopja Informali ta' Sentenza

sentenza fil-kawza “**Ronald M. Demajo *nomine* -vs- Adrian Mifsud *nomine***” mogtija fl-24 ta’ April 1980;

Stabbiliti l-affermati riflessjonijiet din il-Qorti ma ssibx raguni biex takkolji l-eccezzjoni ulterjuri tas-socjeta` konvenuta “Sullivan Shipping Agency Ltd”.

Ghal dawn il-motivi;

Taqta’ u tiddeciedi billi, in bazi ghall-konsiderazzjonijiet kollha suespressi, tirrespingi l-eccezzjoni ulterjuri sottomessa mis-socjeta` konvenuta illi din ma għandhiex relazzjoni guridika ma’ l-atturi *nomine* għar-ragunijiet minnha esposti fin-Nota ta’ l-Eccezzjonijiet Ulterjuri tagħha tat-18 ta’ Settembru 1998. L-ispejjez gudizzjarji ta’ dan l-incident jitbatew mis-socjeta` konvenuta Sullivan Shipping Agencies Limited;

Il-kawza qed tigi b’ hekk differita ghall-kontinwazzjoni u kompilazzjoni tal-provi li baqa’, kompriz it-trattazzjoni ta’ l-aspetti l-ohra kollha involuti.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----